

2023-09-15

dnr 5.2.2- 2023-1306

Naturvårdsverket
Samhällsplaneringsenhetenregistrator@naturvardsverket.se

Samrådsyttrande enligt Esbokonventionen avseende vindkraftpark Reväsvaara, Ylitornio kommun, Finland

Ärendenummer NV-08965-20

Sametinget i Sverige är både en statlig myndighet och ett folkvalt samiskt parlament med syfte att förbättra de svenska samernas möjligheter som urfolk att bevara och utveckla sin kultur. Sametingets uppgift är att medverka i samhällsplaneringen och bevaka att samiska behov beaktas, däribland renskötselns behov vid utnyttjandet av mark och vatten.

Aktuellt område

Energiequelle Oy planerar bygga en vindkraftspark på Reväsvaaraområdet i Ylitornio kommun, Finland. Planområdet ligger cirka 4–5 kilometer sydost från Ylitornio kommuncentrum. Svenska gränsen ligger som närmast på cirka 3 kilometers avstånd och vägen Torniontie (E8), som följer Torne älvdal, cirka 2 kilometer väster om planeringsområdet. På planområdet anvisas högst 12 vindkraftverk med en enhetseffekt på 5–8 megawatt (MW). Vindkraftverkens totalhöjd är högst 230 meter från marknivån. Området för tilltänkt vindkraftspark ligger i Ylitornio kommun, Finland. Närmaste placering är tänkt ca 5 km från utpekade riksintresseområde för rennäringen enligt 3 kap. 5 § miljöbalken, för Liehittäjä koncessionssameby. Riksintresset är ett kärnområde som nyttjas främst för sommar- och höstbete åt renarna. Det är även ett vårbetesland i norra delen av riksintresseområdet. Det är också trivselland. Norr om Liehittäjä ligger Korju koncessionssameby. Både Liehittäjä och Korju har sina samebyområden ner till Torneälven.

Erfarenheter och forskning om vindkraft och renar

Det är av stor vikt att utvärdera effekterna av vindkraftsverken på en regional skala. Om man endast ser till den lokala skalan (området närmast parken) riskerar man att missa de viktigaste effekterna på renhjorden, i första hand att området blir mindre attraktivt som betesområde.

Forskning visar att renarna föredrar områden där vindkraftsverk är topografiskt skymda framför områden där vindkraftverk är inom synhåll och att nya vindkraftsparker verkar förändra valet av kalvningsplatser. Renarnas markanta ökade användning av områden där

vindkraften inte syns, visar att det är vindkraften i sig som stör och påverkar renarna.¹
Vindkraftsverkens buller kan också påverka renarna.

Sametingets synpunkter

Det kan inte uteslutas att vindkraftverkens placering nära Torneälven kan försvåra/påtagligt försvåra renskötseln hos främst Liehittjä sameby, även Korju samebys renskötsel kan komma att påverkas. Det beror på de blinkande ljusen och buller från vindkraftsturbomotorerna. Det kan leda till sämre betesro och lägre flexibilitet för renarna. Det skulle göra att värdet av kärnområdet av riksintresse minskar i betydelse och renarnas rörelser i betesmarkerna förändras. Det är viktigt att placera verken så att de skyms mot Sverige. Likaledes så att bullret inte lätt följer med då vinden ligger på mot Sverige. För Liehittjä blir det kumulativ påverkan genom att Aurora Line, kraftledningen, har sin sträckning genom samebyn. Bolaget har inte gjort någon rennärlingsanalys över detta.

I Sametingets yttrande har t.f. avdelningschef Ingela Nilsson beslutat efter föredragning av samhällsplanerare Laila Öberg, avdelning Rennäring, Miljö och Samhälle.

---

¹ Skarin A. 2018. "Out of sight of wind turbines – Reindeer response to wind farms in operation", SLU